

การยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

Adoption of Organic Agriculture of Rice Farmers in SamChuk District, SuphanBuri Province

ธนภัทร ขาววิเศษ

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี,

rottang@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการยอมรับเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวใน อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 372 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบน independent Samples t-test และ one way ANOVA และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยใช้วิธี stepwise ในการหาค่าการยอมรับในการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร โดยกำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ รายได้ที่ได้จากการทำนาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยเสริม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ ส่วนทัศนคติที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การยอมรับ, ทัศนคติ, การทำเกษตรอินทรีย์

ABSTRACT

The objective of this research was to study the adoption of organic agriculture among rice farmers in Samchuk District, SuphanBuri Province. Sample group used The sample consisted of 372 rice farmer in Samchuk District, SuphanBuri Province, by using questionnaires as a research tool. The statistical data used for data analysis were frequency. Percentage, mean, and deviation independent samples t-test and one way ANOVA and Multiple Linear Regression Analysis using stepwise methods to find adoption values in organic farming of farmers. With significance at the level of 0.05

The analysis results showed that Demographic factors, such as the income from different farming practices, affect the adoption of different organic farming practices. The supplementary factors, such as knowledge about organic agriculture, did not affect the adoption of organic farming. As for different attitudes affecting the adoption of Organic farming with statistical significance at the level of 0.05

Keywords: Adoption, Attitude, Organic Farming

1. บทนำ

ประเทศไทยมีการสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2506-2509) โดยมีอุตสาหกรรมอาหารเป็นอุตสาหกรรมสาขาแรกของประเทศไทยที่ได้รับการสนับสนุน เนื่องจากความได้เปรียบของประเทศไทยจากการมีวัตถุดิบอุดมสมบูรณ์การใช้เทคโนโลยีที่ไม่สูงนักในการผลิต และความเชื่อมโยงกับภาคการเกษตรซึ่งเป็นวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในประเทศ ต่อมาเมื่อประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และมีการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น วันที่ 30 มิถุนายน 2558 คณะรัฐมนตรีได้ตอกย้ำความสำคัญในธุรกิจด้านอาหาร โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ.2560-2579 ตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เน้นความมั่นคงไปทางด้านของ อาหาร พลังงาน และน้ำ ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีความมั่งคั่งทางด้านรายได้ มีความยั่งยืนด้านรายได้ คุณภาพชีวิตของคนในชาติ ไม่ทำลายธรรมชาติ

ปัจจุบันถึงแม้ประเทศไทยจะเรียกได้ว่าเป็นประเทศเศรษฐกิจใหม่ (Emerging Market) มีสัดส่วนรายได้ของประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศขึ้นอยู่กับภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก แต่โครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศยังขาดความสมดุลเนื่องจากประชากรและแรงงานส่วนใหญ่ยังคงดำรงชีวิตอยู่ในภาคการเกษตร ดังนั้น ถึงแม้ประเทศจะเป็นผู้นำการผลิตและส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมหลายสาขา แต่การจ้างงาน การสร้างรายได้ให้กับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ รวมทั้งมูลค่าเงินตราต่างประเทศสุทธิที่ได้รับจากการส่งออกสินค้า อาจไม่สูงเท่าที่ควร ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอาหารแล้วจะพบว่า ประเทศไทยมีความพร้อมด้านแรงงานและทรัพยากรจากการมีภาคการเกษตรรองรับ และมีศักยภาพในการผลิต ดังนั้น ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของประเทศน่าจะสูงไม่แพ้อุตสาหกรรมอื่น ๆ สุนทรธา เล็กอุทัย (2553)

อุตสาหกรรมอาหารนั้นเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทย เพราะประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ หัวใจในการทำอุตสาหกรรมอาหารที่เน้นคุณภาพนั้นเป็นหัวใจหลักซึ่งการผลิตต้องมีมาตรฐานและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค วัตถุดิบที่ใช้เพื่อการแปรรูปอาหาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้เพื่อการผลิตในอุตสาหกรรมอาหาร ดังนั้น การเลือกวัตถุดิบที่จะนำมาใช้ในกระบวนการผลิตจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพที่ดี ซึ่งวัตถุดิบส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตร ดังเช่นจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีอาชีพทำการเกษตรเป็นหลักมีแหล่งน้ำธรรมชาติ การชลประทานเหมาะสมแก่การเกษตร และเป็นแหล่งวัตถุดิบขนาดใหญ่คือ ข้าว ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถผลิตได้เป็นจำนวนมากเพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดการค้าขายทั้งภายในและภายนอกประเทศ แต่เกษตรกรยังคงใช้วิธีการเพาะปลูกโดยใช้เคมี ซึ่งเป็นการทำลายธรรมชาติและขัดต่อนโยบายรัฐบาล

ดังนั้นจากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำเรื่อง การยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อศึกษาถึงความรู้ ทักษะและการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษาและนำมาค้นคว้าหาแนวทางในการส่งเสริมการเพาะปลูกข้าวในรูปแบบของเกษตรกรอินทรีย์ อันจะนำสู่ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนในพื้นที่ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษารูปแบบการปลูกข้าวของเกษตรกร เขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ศึกษาการยอมรับของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีต่อการทำเกษตรอินทรีย์
3. ศึกษาแนวทางของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ต่อการทำเกษตรอินทรีย์ในเขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

3. การดำเนินการวิจัย

สมมติฐาน

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกใน ครอบครัว จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเกษตร ประเภทของแรงงานที่ใช้ในการทำนา จำนวนแรงงาน จากครอบครัว จำนวนการจ้างแรงงาน จำนวนพื้นที่ในการทำนา แหล่งที่มาของเงินทุน รายได้จาก การทำนา ประสบการณ์ในการทำเกษตรอินทรีย์ ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ จำนวนการติดต่อพูดคุยกับเกษตรกรอินทรีย์ ในพื้นที่อื่นและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์มีการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์แตกต่างกัน

2. ความรู้ ทักษะคิดส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีมีการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์แตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถหาได้จากสูตร ของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ที่ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 372 คน

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายชั้น (Multi Stage Sampling) เกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 372 คน โดยขั้นตอนแรกจะทำการสุ่มแบบใช้ความน่าจะเป็นแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้ตำบล สามชุก ย่านยาว หนองสะเดา หลังจากนั้นจะใช้การสุ่มแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็นแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยทำการเก็บข้อมูลตามสัดส่วนประชากร ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการสุ่มแบบกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุกจังหวัดสุพรรณบุรี

ลำดับ	ตำบล	เกษตรกร (ราย)	สัดส่วนการเก็บข้อมูล
1	สามชุก	425	88
2	ย่านยาว	450	94
3	หนองสะเดา	924	190
รวม	3 ตำบล	1,799	372

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม โดยพิจารณาจากตัวแปรต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยลักษณะโครงสร้างประกอบไปด้วยคำถามชนิดปลายปิด (Closed End) และปลายเปิด (Opened End) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเกษตร ประเภทของแรงงานที่ใช้ในการทำเกษตร สมาชิกในครอบครัวที่ทำอาชีพชาวนา จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเกษตร จำนวนพื้นที่ในการเพาะปลูก แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร รายได้จากการปลูกข้าว ประสบการณ์ในการทำเกษตรอินทรีย์ ประสบการณ์ในการฝึกอบรม การติดต่อเจ้าหน้าที่ การติดต่อพูดคุยกับเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่อื่น และช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรกรอินทรีย์ ซึ่งเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) โดยมีตัวเลือกหลายคำตอบ แต่ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว (Multiple Choice Single-Response Scale) จำนวน 16 ข้อ

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี แบบถูกผิด จำนวน 15 ข้อ

การให้คะแนนแต่ละระดับ คือ

คะแนน	0-7	ระดับคะแนน	น้อย
คะแนน	8-12	ระดับคะแนน	ปานกลาง
คะแนน	13-15	ระดับคะแนน	มาก

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ทัศนคติส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ

การให้คะแนนแต่ละระดับ คือ

5	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสอบถามส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของ เกษตรกรปลูกข้าวอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ

การให้คะแนนแต่ละระดับ คือ

5	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นที่มีระดับต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ ผู้ศึกษาได้แปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้าน ดังนี้

ผู้ศึกษาได้แปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้าน ดังนี้

4.50–5.00	หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับในการทำเกษตรกรอินทรีย์	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50–4.49	หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับในการทำเกษตรกรอินทรีย์	เห็นด้วยมาก
2.50–3.49	หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับในการทำเกษตรกรอินทรีย์	เห็นด้วยปานกลาง
1.50–2.49	หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับในการทำเกษตรกรอินทรีย์	เห็นด้วยน้อย
1.00–1.49	หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับในการทำเกษตรกรอินทรีย์	เห็นด้วยน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Opened ended Question) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ

การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

การศึกษารับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเครื่องมือวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์อย่างครบถ้วน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Content Validity)

สำหรับการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม จะใช้การทดสอบความเที่ยงตรงตาม เนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจะต้องมีเนื้อหาที่ตรงกับเรื่องที่ได้ ทำการศึกษาวิจัย และตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยจะต้องสามารถวัดเนื้อหาที่ต้องการวัดได้ อย่างถูกต้อง ทั้งนี้การศึกษารุ่นนี้ได้ให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ดังนี้

1. นาย กมลหิรัณย์ แสงจำ เลขธิการสมาพันธ์ SME แห่งประเทศไทย และ ประธานวิสาหกิจชุมชน 365 ฟาร์มสุข

2. น.ส. อัญชุลี เกตุเหลือ ประธานวิสาหกิจชุมชนข้าวหอมดี ผู้ใหญ่บ้านม.2 ต.สนามคลี

3. อ.ดร.วันงาม มีบุญสร้าง

4. อ.ศ.ดร.ลัดดาวัลย์ สาราญ

5. อ.ทศพล ปรีชาศิลป์

ปริมาณของข้อคำถามวิธีการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปซึ่งถือว่ามีความเหมาะสม แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ส่วนข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยได้ การปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

เมื่อได้แบบสอบถามที่มีการปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และได้ทำการทดสอบความตรง (Validity) ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try Out) เพื่อแสดงความเชื่อถือได้ (Reliability) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อทดสอบว่าคำถามแต่ละข้อในแต่ละตอนของการศึกษาของแบบสอบถาม สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการหรือไม่ คำถามที่ใช้เหมาะสมหรือไม่ ยากหรือง่ายต่อความเข้าใจ จากนั้นนำแบบสอบถามในส่วนที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มาทดสอบหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยใช้วิธีการวัดความเชื่อมั่นสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Zikmund et al, 2012) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

โดย

α	คือ	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n	คือ	จำนวนข้อ
S_i^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของรายการแต่ละข้อ
S^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของทั้งฉบับ

จากการทดสอบความเชื่อมั่นของข้อมูลหรือแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอเสนอผลการทดสอบ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach จากการทำ Pilot Test 30 ในบทนี้ได้เท่ากับ 0.911 ซึ่งมากกว่า 0.70 จึงสามารถเก็บแบบสอบถามจริงได้

3. การทดสอบหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

สำหรับการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.432-0.690

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 ตัวอย่าง
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ดังนี้
 - 2.1 หนังสือวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ และรายงานที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยเลือก ใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา คือ การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะของกลุ่ม โดยประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ข้อดังนี้

1. ใช้สถิติ independent Samples t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร อิสระ 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ

2. ใช้สถิติ one way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร อิสระ 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกร อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเกษตร ประเภทของแรงงานที่ใช้ในการทำเกษตร สมาชิกในครอบครัวที่ทำอาชีพชาวนา จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเกษตร จำนวนพื้นที่ในการเพาะปลูก แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร รายได้จากการปลูกข้าว ประสิทธิภาพในการทำเกษตรอินทรีย์ ประสิทธิภาพในการฝึกอบรม การติดต่อเจ้าหน้าที่ การติดต่อพูดคุยกับเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่อื่น และช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรกรอินทรีย์

3. ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อศึกษาความรู้ของ การยอมรับของเกษตรกรและทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

4. ผลการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 ตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีผู้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามจำนวน 372 ชุด คิดเป็น 100% ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการทำ เกษตรอินทรีย์

ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการทำ เกษตรอินทรีย์	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (0-8 คะแนน)	44	11.9
ปานกลาง (9-12 คะแนน)	299	80.3
มาก (13-15 คะแนน)	29	7.8
รวม	372	100

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความรู้ ทัศนคติส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของ เกษตรกร อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีที่แตกต่างกันโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ตัวแปร	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์	.002	.002	-.003	.624
ทัศนคติที่ส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของ เกษตรกรใน อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	.725	.525	.523	.430

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ที่แตกต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อัญชลี ยิ้มสมบุญ (2554) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเกษตรกรทั้งเพศชายและเพศหญิงมีสภาพการจัดการความรู้ ที่ส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสมภักดิ์ สุนทรพันธุ์ (2553) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตในสวน มะม่วงของเกษตรกรในอำเภอร้วา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลคืออายุของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสมภักดิ์ สุนทรพันธุ์ (2553) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการยอมรับเทคโนโลยี การผลิตในสวนมะม่วงของเกษตรกรในอำเภอร้วา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลคือระดับการศึกษาของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดนุวัศ สาศริก (2555) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม สถาบัน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อรายได้และรายจ่ายในภาคการเกษตรของ เกษตรกรไทย ซึ่งผลคือจำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่ส่งผลต่อรายได้และรายจ่ายในภาคการเกษตรของเกษตรกรไทย

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนแรงงาน จำนวนแรงงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร เมืองแก้ว (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับ เทคโนโลยีการผลิตระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร ตำบลสันป่าตอง อำเภอแม่แตง จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า จำนวนแรงงานไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการทำเกษตรอินทรีย์

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประเภทแรงงาน ประเภทแรงงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ดำเนิน นนทกิติ (2551) กล่าวคือ การจัดหาแรงงานในพื้นที่เป็นปัจจัยสำคัญ

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนแรงงานในครอบครัวของเกษตรกร จำนวนแรงงานในครอบครัวของเกษตรกรที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร เมืองแก้ว (2550) พบว่า จำนวนแรงงานในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการทำเกษตรอินทรีย์

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนการจ้างแรงงาน จำนวนการจ้างแรงงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร เมืองแก้ว (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับ เทคโนโลยีการผลิตระบบเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกร ตำบลสันป่าตอง อำเภอแม่แตง จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า จำนวนการจ้างแรงงานไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนพื้นที่ในการทำ จำนวนพื้นที่ในการทำที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร เมืองแก้ว (2550) พบว่า ขนาดพื้นที่ถือครองไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านแหล่งที่มาของเงินทุน แหล่งที่มาของเงินทุนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร เมืองแก้ว (2550) พบว่า แหล่งเงินทุนในการทำเกษตรกรอินทรีย์ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้จากการปลูกข้าวต่อปี รายได้จากการปลูกข้าวต่อปี ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีแตกต่างกัน พบว่า เกษตรกรที่มีรายได้จากการทำปีละ 1,000-25,000 บาทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับในการทำเกษตรกรอินทรีย์ที่แตกต่างกับเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท เกษตรกรที่มีรายได้จากการทำต่อปี 25,001-50,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับในการทำเกษตรกรอินทรีย์ที่แตกต่างกับเกษตรกรที่มีรายได้ 75,001-100,000 บาทและเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท อย่างมีระดับนัยสำคัญ 0.05

เกษตรกรที่มีรายได้จากการทำปีละ 50,001-75,000 บาทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับในการทำเกษตรกรอินทรีย์ที่แตกต่างกับเกษตรกรที่มีรายได้ 75,001-100,000 และเกษตรกรที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท อย่างมีระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ ขงยุทธ ศรีเกี่ยวพื้นและคณะ (2555) พบว่า เกษตรกรประสบปัญหาสำคัญเรื่องการขาดเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการทำเกษตรและปัญหาเงินไม่เหลือออมทั้งก่อนและหลังหลักการส่งเสริม

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ในการทำเกษตรกรอินทรีย์ ประสบการณ์ในการทำเกษตรกรอินทรีย์ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร เมืองแก้ว (2550) พบว่า ประสบการณ์ในการทำเกษตรกรอินทรีย์ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกร

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมการทำเกษตรกรอินทรีย์ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมการทำเกษตรกรอินทรีย์ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร เมืองแก้ว (2550) พบว่า ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกษตรกรอินทรีย์ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกร

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการทำเกษตรกรอินทรีย์ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการทำเกษตรกรอินทรีย์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัด

สุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร เมืองแก้ว (2550) พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการติดต่อพูดคุยกับเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่อื่น การติดต่อพูดคุยกับเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่อื่นที่แตกต่างส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ศิริพร เมืองแก้ว (2550) พบว่า การติดต่อพูดคุยกับเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่อื่นไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการรับรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ การรับรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ศิริพร เมืองแก้ว (2550) พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร

ความรู้ ทักษะที่ส่งผลต่อการยอมรับเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุกจังหวัดสุพรรณบุรี ที่แตกต่างกัน

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ไม่ส่งผลกับการยอมรับ ในการทำเกษตรอินทรีย์เนื่องจากไม่ว่าเกษตรกรจะมีความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์มากหรือน้อยนั้นไม่ได้หมายความว่าเกษตรกรจะยอมรับหรือนำเอาเกษตรอินทรีย์นั้นมาปฏิบัติ เกษตรกรที่จะนำเกษตรอินทรีย์มาปฏิบัติจริง ๆ นั้นจะต้องเปิดใจและลองปฏิบัติซึ่งความรู้ที่เป็นปัจจัยเสริมที่จะช่วยให้เกษตรกรเข้าใจและปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ ดาวเรือง (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร ผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ ในอำเภอสังขจันทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ซึ่งผลคือ เกษตรกรเกิดการยอมรับทางด้านความรู้ในการทำเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับที่น้อยหรือปฏิเสธการยอมรับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนคติของการทำเกษตรอินทรีย์สอดคล้องกับการยอมรับ เกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกษตรกรมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จจึงทำให้กล้าเสี่ยงกับปัญหาโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ โดยถ้าแก้ไขปัญหานั้นผ่านพ้นไปได้จะทำให้ต้นทุนการผลิตของชาวนานั้นลดลงซึ่งการทำเกษตรอินทรีย์ก็เป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้ค่าใช้จ่ายในการใช้สารเคมีที่ลดลงซึ่งจะทำให้ต้นทุนต่ำลง ซึ่งในสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันถ้ามีต้นทุนในการผลิตต่ำแต่มีผลผลิตมากขึ้นนั้นก็ทำให้เราได้เปรียบกับคู่แข่งซึ่งสามารถไปแข่งขันในตลาดได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ รอดลอย (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการดำเนินชีวิต การรับรู้ข่าวสาร และทัศนคติ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคผักออร์แกนิก ของผู้บริโภคในเขตจังหวัดนครพนม ซึ่งคือผลที่ทัศนคติมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับในการบริโภค ผักออร์แกนิกของประชากรในเขตจังหวัดนครพนม

3. ผู้ตอบแบบสอบถามมีการยอมรับเกษตรอินทรีย์ โดยรวมอยู่ในระดับที่มาก ซึ่งข้อที่มาก ที่สุดคือ พัฒนาระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองในเรื่องของปุ๋ยอินทรีย์และธาตุอาหารภายในฟาร์ม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก รองลงมาคือ ปรับปรุงระบบการผลิตตามแนวทางเกษตรผสมผสาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และลำดับน้อยที่สุดคือ ควบคุมโรคแมลงและศัตรูพืช ด้วยวิธีผสมผสานโดยไม่ใช้สารเคมี กล่าวคือ เกษตรกรมีความต้องการที่จะทำเกษตรแบบพึ่งพาตนเองและการจัดการการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการทำเกษตรแบบผสมผสานในเรื่องของปุ๋ยเคมีและธาตุอาหารต่าง ๆ เพื่อเป็นการลดการใช้สารเคมีและช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำเกษตรมากขึ้นเป็นการเรียนรู้และพัฒนาปรับปรุงการทำเกษตรอย่างต่อเนื่องจากทัศนคติที่ต้องการความปลอดภัยและการลดค่าใช้จ่ายในการใช้สารเคมีและการกำจัดศัตรูพืช

ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ทองพูน กองจินดา (2556) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับแนวคิดเกษตร อินทรีย์ในทัศนคติของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลคมบาง อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีการยอมรับเกษตรอินทรีย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ รายได้ที่ได้จากการทำนา ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ที่แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนแรงงานที่ใช้ในการทำนา ประเภทของแรงงาน จำนวนแรงงานในครอบครัว จำนวนการจ้างแรงงาน พื้นที่ในการทำนา แหล่งที่มาของเงินทุน ประสิทธิภาพในการทำเกษตรอินทรีย์ ประสิทธิภาพในการเข้ารับการศึกษา การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ การติดต่อพูดคุยกับเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่อื่นและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ที่แตกต่างกันมีการยอมรับการทำเกษตรอินทรีย์ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยเสริม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ ส่วนทัศนคติที่แตกต่างกันส่งผลต่อการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การยอมรับเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอสามชุก จังหวัด สุพรรณบุรี ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ให้เกษตรกร เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจและทำให้เกษตรกรตระหนักถึงข้อดีของการทำเกษตรอินทรีย์มากขึ้น
2. การทำให้เกษตรกรตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้สารเคมีเพื่อความปลอดภัยทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค
3. การนำผู้ที่ทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ใกล้เคียงหรือพื้นที่อื่น ๆ มาให้ความรู้และเป็นตัวอย่างให้กับเกษตรกรได้ปฏิบัติตามได้อย่างเข้าใจ
4. การให้ความรู้เรื่องการจัดการสรรการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น การใช้ประโยชน์จากน้ำและดิน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร อำเภอสามชุก จังหวัด สุพรรณบุรี เท่านั้นดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตำบลสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มากยิ่งขึ้นงานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์การยอมรับเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร อำเภอสามชุก จังหวัด สุพรรณบุรี เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับชาวบ้านในครั้งต่อไป
2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยพบว่าส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงพรรณนาที่เป็น การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะและระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังนั้นจึงควรมี

การศึกษาวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเชิงลึก เช่น ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์การประชุมกลุ่ม (focus group) หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงทดลอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- เจริญ ดาวเรือง. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ในอำเภอสังขละทอง นครหลวง เวียงจันทน์สปป ลาว.บทความวิจัย.อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ณัฐวิศ สาคกริก. (2555). ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของปัจจัยทาง เศรษฐกิจ สังคม สถาบันและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อรายได้และรายจ่ายในภาคการเกษตรของเกษตรกรไทย. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทองพูน กองจินดา (2556). การยอมรับแนวคิดเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ชนของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลคมบาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ขงยุทธ ศรีเกี่ยวพันและคณะ. (2555). กระบวนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรอินทรีย์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของเกษตรกรในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ และการบูรณาการสร้างและพัฒนาระบบตลาดเกษตรอินทรีย์. สืบค้น 6 มิถุนายน 2563, จาก <http://newtdc.thailis.or.th/docview.aspx?tdcid=127559>
- ศักดิ์ดำเนิน นนทักิติ. (2551). การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจของการยอมรับการกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสานของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร เมืองแก้ว. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. ปัญหาพิเศษ วท.ม. (การส่งเสริมการเกษตร). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สมศักดิ์ รอดลอย. (2557). รูปแบบการดำเนินชีวิต การรับรู้ข่าวสาร และทัศนคติ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคผักออร์แกนิกของผู้บริโภคในเขตจังหวัดนนทบุรี. (การค้นคว้าอิสระ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- สุนตรา เล็กอุทัย. (2553). ความสำคัญของอุตสาหกรรมอาหารต่อระบบเศรษฐกิจไทย. สืบค้น 6 มิถุนายน 2563, จาก <http://www.http://prp.trf.or.th/trf-policy-brief>
- โสภณภัทร์ สุนทรพันธ์. (2552). การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตระบบเกษตรอินทรีย์ในสวนมะม่วงของเกษตรกรในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อัญชลี ยิ้มสมบุญ. (2554). การจัดการความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรอำเภอบางที จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.